

Tove Ellingsgaard:

- Eg eri liðug at halda lív mítt er skomm

- Av tí eg bleiv svikin og misbrúkt so ofta gjøgnum mín barndóm, helt eg, lívið átti at vera soleiðis, sigur 60 ára gamla Tove Ellingsgaard, sum hevur verið fyri kynsligum ágangi alt sítt lív

PÆTUR HJALMAR EVENSSON

PATURE@SOSIALURIN.FO

Ein lítill smágenta situr einsamøll í kamari sínum og spælir við sínar dukkur. Hon hevur aftur havt ein keðiligan dag, men eigur ongan góðan, sum tímir at hoyra um hennara trupulleikar.

So hon spælir stillisliga viðari. Dukkurnar eru tað einasta, hon hevur fult ræði á, og júst tað er ein tryggjandi kensla, tí hon hevur langt síðani mist alt álit á onnur fólk - serliga á tey vaksnu.

Gentan eitur Tove Ellingsgaard, og hon er blivin kynsliga misbrúkt, so leingi hon kann minnast. Ágangur er gerandiskostur, og tá tað ikki er kroppur hennara, sum verður brúktur, so eru tað hennara kenslur og sjálvsálit, sum standa fyri skotum.

- Eg eri blivin misbrúkt og neyðtíkin óteljandi ferðir. Alt byrjaði, tá eg var fyra ára gomul, og síðan tá hava fleiri menn gjørt seg inn á meg.

Tað er tann nú 60 ára gamla Tove Ellingsgaard, sum eigur orðini, ið hanga eina løtu í luftini. Hon situr í stovuni í heimi sínum í Havn, meðan sólin skínur uttanfyri. Hon er nú til reiðar at fortelja um stóru skuggasiðuna av sínum lívi, sum hevur verið merkt av ótta, óvissu og ágangi upp á allar hugsandi mátar.

Eitt lætt offur

Tove Ellingsgaard er fyra ára gomul, fyrstu ferð ein eldri maður ger seg inn á hana kynsliga. Óstøðugi barndómurin og brotna sjálvsálitið leiðir hana í felluna hjá enn fleiri monnum, ið halda seg kunna nerta við óskyldiga gentubarnið, sum fyri teir virkar sum lættasta ofrið í bygðini. Hvørja ferð fær hon at vita, at hon ikki má fortelja nøkrum um nakað - og hesa avtaluna heldur hon.

Sum 12 ára gomul knýttir Tove eitt serligt band við ein vaksnan mann, sum hon fólir leggur í seg. Men her fer hon skeiv, tí tað gongur ikki long tíð, áðrenn hann eisini byrjar at gera seg kynsliga inn á hana. Kortini kennir hon seg onkursvegna tryggja í hansara samveru, so ágangurin fær loyvi at halda fram øll tannáringarárin.

- Av tí eg bleiv svikin og misbrúkt so ofta gjøgnum mín barndóm, helt eg, lívið átti at vera soleiðis, sigur Tove Ellingsgaard avgjört í málinum.

Harðlig parløg og rúsdrekkatrupulleikar

Tove verður eldri, og gjøgnum sín ungdóm endar hon í nøkrum parløgum, sum eru alt annað enn romantisk og stimbrandi. Hon verður bukað sundur og saman, og tá hon

eitt tíðarskeið býr í Grønlandi, upplivir hon eisini at bliva elt og neyðtíkin.

- Eg helt at byrja við, at allir hesir menninir vóru so fittir, tí teir tosaðu við meg og vóru blíðir. Men tað vísti seg so ikki at passa.

Við tíðini lærir hon at fjala skommuna og doyva sínar trupulleikar av seinárinum í rúsdrekka. Drykkjuskapurin vindur upp á seg, og tá hon er miðskeiðis í tjúgunum, verður hennara rúsdrekkatrupulleiki eitt veruligt haft um beinið.

- Eg kundi gott sita her og drekka eina heila vodkaflösku um dagin. Alt tóktist vónleyst, og eg mundi drukkið meg í hel.

Bleiv bundin og neyðtíkin

Sorgarleikurin er ein so mikið vanligur partur av tilveruni hjá Tove, at maktarloysið yvirdoyvir dirvið at siga frá og enda ágangin alt fyri eitt. Hendan sálarliga veikleikan gagnnýttir krenkarin, sum fyrstu ferð gjørdi seg inn á hana, tá hon var 12 ára gomul, og hann endar við at hava regluligt samband við Tove alt hennara vaksna lív.

- Um eg segði nei og royndi at verja meg, helt hann bara í skøvningin á mær. Hann bant hendurnar hjá mær fastar, og so gjørdi hann tað við meg, sum honum lysti, sigur Tove Ellingsgaard, meðan hon krossar hendurnar fyri at vísa, hvussu hon varð bundin.

Hetta er Tove Ellingsgaard sum smágenta

- Eg hevði ongan kjans. Einaferð tveitti hann seg oman á meg og var so harðligur, at hann brákaði mær rivjabeinini. Við tíðini hugsaði eg bara, at tað nyttaði ikki at gera mótstøðu, tí tað hendi allikavæl, so eg lat hann bara.

"Tað er tín egna skyld"

Tove Ellingsgaard roynir fleiri ferðir at koma burtur úr marruni við at gera hesum manninum greitt, at hon fer at fortelja øllum, hvat gongur fyri seg. Men reaktiónin hjá honum staðfestir ferð aftan á ferð, hvør teirra hevur valdið.

- Hann segði altíð, at eingin fór at trúgva mær, og at hetta var mín egna avgerð. Hann fekk meg at føla, at tað var mín skyld - og heilt ærligt, hvør fer at trúgva upp á, at mann kann vera kynsliga misnýttur sum vaksinn? spyr Tove Ellingsgaard, sum hevur trupult við at forklaara, hví tað var so ringt at siga frá.

Í dag hevur hon funnið út av, at hon leið av onkrum, sum minnir um tað sokallaða Stockholm-syndromið, har ofrið fær eitt sympatiskt tilknýti til sín brotsmann.

- Eg tordi ongantíð at siga honum ímóti, og eg forsvaraði hann enntá, um onkur segði okkurt ringt um hann. Tað er heilt ótrúligt, at eitt menniskja kundi koma so langt inn í sinnið og stýra mær, sigur Tove Ellingsgaard.

Leitaði sær hjálp hjá KRIS

Í 2014 er Tove Ellingsgaard 54 ára gomul, og nú hevur hon hildið upp á sítt loyndarmál í 50 ár. Hon ásannar, at lívslangi ágangurin ikki er hennara egna skyld og sær skommuna í eyguni. Hetta ger hon við at samla sær mót at fara á ein fund um kynsligan ágang, sum hjálparfelagsskapurin KRIS skipar fyri í B36 húsinum.

Á aftastu rekkju situr hon og lurtar eftir øðrum ofrum, sum greiða frá sínari søgu. Við eitt kortsluttar høvdið hjá Tove Ellingsgaard fulkomiliga, og hon fær eitt flashback.

- Knappliga siti eg aftur í mínum kamari sum 10 ára gomul og spæli við mínar dukkur. Eg røri við tær og geri við tær, sum eg vil, minnist hon.

- Tá stani fangaði eg, at eg sum smágenta hevði gjørt tað sama við dukkurnar, sum allir hesir menninir høvdu gjørt við meg alt mítt lív. Tárin trillaðu niður eftir kinnunum á mær, og mentalt var eg slett ikki til staðar á hesum fundinum. So reisti eg meg upp og skundaði mær heim á telduna at skriva eina boð við stórum bókstavum til KRIS: "HJÁLPI".

Kom ígjøgnum tað

Dagin eftir fær Tove eitt uppkall frá Gvøð-

bjørg West, sum er dagligur leiðari í KRIS. Tær avtala at hittast á kontórinum hjá KRIS, har tær fáa sær eitt langt prát. Tove letur upp fyri øllum sínum loyndarmálunum um kynsliga ágangin, sum hon hevur dult fyri alt sítt lív.

Tær báðar hittast aftur nakrar ferðir, og samrøðurnar geva Tove mót uppá at fortelja manni sínum alt. Hetta er eitt stórt sjokk fyri Jóhan, sum hon hevur hildið saman við síðan 1993.

- Tað kundi bara enda við hjúnarskilnaði. Eg helt ikki, hann fór at skilja, at eg havi verið misbrúkt sum vaksinn. Men vit tosaðu um tað og funnu skjótt stevið aftur, sigur Tove Ellingsgaard.

Aftaná segði hon krenkaranum frá, at nú var nóg mikið, tí hon hevði fortalt øllum um tað. Tá helt hann seg vekk. Síðani meldaði Tove seg í sjálvhjálparbólki hjá KRIS, har hon kundi tosa opið um alt við onnur offur. Hetta hjálpti henni sera væl, tí tá fólði hon, at hon ikki var einsamøll. Hon hevur eisini fingið hjálp hjá sálarfrøðingi, og viðvíkjandi